

Markanın Korunması ve Hukuki Koruma Yolları

Prof. Dr. Arzu OĐUZ

Ankara Üniversitesi Fikri ve Sınai Haklar
Araştırma ve Uygulama Merkezi (FİSAUM) Müdürü

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Fikri Mülkiyet Hukuku ABD Başkanı

1. MARKANIN İHLALI

A. Marka İhlalinin Genel Şartları

a) Tescil Edilmiş Bir Markanın Varlığı

Sadece münhasır bir hak elde etmiş olan marka sahibinin hakları korunur. SMK md. 7/1 marka sahibinin haklarının tescilden doğduğunu ve münhasıran marka sahibine ait olduğunu açıkça belirtmektedir. Yukarda da anlatıldığı gibi tescil ilkesi gereğince tescil ile bu hak elde edilir.

SMK md. 7/4 marka sahibine, markanın ihlalinin gerçekleştiği anda marka başvurusunun yayınlanmış ancak sicile tescil edilmemiş olması halinde bir tazminat hakkı vermektedir.

1. MARKANIN İHLALİ

A. Marka İhlalinin Genel Şartları

b) Marka Sahibinin Onayının Olmaması

Marka hakkının ihlalinin söz konusu olabilmesi için, marka sahibinin bu ihlale onay vermemiş olması gereklidir.

c) İşaretin Ticari Hayatta Kullanılması

Bu konuda SMK açık bir düzenleme getirmektedir. SMK md. 7/3 işaretin ticaret alanında kullanılması halinde marka ihlali olabileceğini açıkça hükme bağlamıştır.

1. MARKANIN İHLALİ

A. Marka İhlalinin Genel Şartları

d) Markasal Kullanma

Markanın ihlali için işaretin markasal kullanma zorunluluğunun olup olmadığı hususu SMK'da düzenlenmemiştir. Ancak literatürde , işaretin, ticari hayatta sadece markasal kullanılmasının değil, her türlü kullanılmasının marka ihlali oluşturacağı belirtilmektedir

1. MARKANIN İHLALİ

B. İhlalin Unsurları

a) Daha Önce Tescil Edilmiş Markanın Aynı Olan Marka

SMK md. 7/2 (a)'ya ve 29/1 (b)'ye göre markanın tescil kapsamına giren aynı mal ve/veya hizmetlerle ilgili olarak, tescilli marka ile aynı olan herhangi bir işaretin kullanılmasının önlenmesi talep edilebilir. Markanın "aynı" sın, tescilli olduğu "aynı" mal veya hizmet için kullanılması marka koruması kapsamındadır ve bir ihlal halidir. Bu ihlal türünde marka ve sınıf bakımından "aynıyet" söz konusudur. Sözelimi 25. Sınıf için tescilli olan XYZ markasının, gene 25. Sınıftaki giyim eşyası üzerinde kullanılması, örneğin XYZ markasının, marka sahibi dışında kimse tarafından bir gömlek üzerinde kullanılması birebir ihlal halidir. Bu gibi hallerde ihlal çok belirgindir. Buna karşın markanın birebir aynısının, tescil kapsamında olmayan başka sınıf mal ve hizmetlerde kullanılması halinde, tanınmış markalar hariç olmak üzere, marka hakkına tecavüz söz konusu değildir.

1. MARKANIN İHLALİ

B. İhlalin Unsurları

a) Daha Önce Tescil Edilmiş Markanın Aynı Olan Marka

Aynı mal ve hizmetler için aynı markanın izinsiz olarak kullanılması yoluyla taklit edilmesi hali, hemen hemen aynı şekilde hem 7. hem 29. Maddede düzenlenmektedir. Aradaki tek fark, 29. maddede “markayı veya ayırt edilemeyecek kadar benzerini kullanmak”tan söz edilirken, 7. maddede “tescilli marka ile aynı olan herhangi bir işaretin kullanılması” halinin öngörülmesidir. Buna göre markanın birebir aynısı kullanılarak marka taklit edilirse 7. maddenin ihlali, ayırt edilemeyecek kadar benzeri kullanılarak taklit edilirse 29. maddedeki ihlal hali uygulanacaktır.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

b) Karıştırılma İhtimali

SMK md. 7/2 (b)'de düzenlenen bu tecavüz halinde, tescilli marka ile aynı ya da benzer markanın, aynı ya da benzer mal veya hizmetlerde karıştırılma ihtimali yaratacak şekilde kullanılması söz konusudur. Karıştırma ihtimali, hem bir tescil engeli, hem de bir tecavüz halidir. Bu tecavüz halinin incelenmesi biraz daha zordur. Böyle bir durumda öncelikle markaların ortalama tüketici nezdinde bıraktıkları genel intiba, bütünsel etki dikkate alınarak benzer olup olmadıkları değerlendirilmelidir. Markaların benzer olmaları durumunda bu kez markanın tescilli olduğu mal ve hizmet ile markanın kullanıldığı mal veya hizmetin benzer olup olmadığı ve ortaya çıkacak duruma göre karıştırma ihtimalinin bulunup bulunmadığı incelenmelidir.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

b) Karıştırılma İhtimali

Karıştırma ihtimali, bir yanda işaretlerin, öte yandan tescilli oldukları ya da tescil başvurusunun yapıldığı veya kullanıldığı mal ve/veya hizmetlerin benzer olup olmadığının incelenmesini gerektirmektedir. Başka bir anlatımla, karıştırma ihtimalinin varlığı için kural olarak hem işaret benzerliği, hem de sınıfsal benzerlik gereklidir.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

b) Karıştırılma İhtimali

Markanın aynı ya da benzer mal ve /veya hizmetler bakımından benzerinin kullanılması halinde marka hakkına tecavüz söz konusudur.

Markanın renk ve sözcüklerden, logodan, harf veya sayılardan oluşması durumunda, somut olayın özelliklerine göre bir değerlendirme yapılmalıdır. Bu gibi hallerde markanın asli unsur ya da unsurlarının kullanılıp kullanılmadığı ve ortalama tüketicinin bu kullanımı ne şekilde algılayacağı dikkate alınmalıdır.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

c) Tanınmışlık Düzeyine Ulaşmış Markanın Veya Benzerinin Başka Mal ve Hizmetler İçin Kullanılması

SMK md. 7/2 (c)'deki hüküm, belli bir tanınmışlık düzeyine ulaşan markanın, aynı ya da benzer olmayan mal ve hizmetler sektöründe kullanılmasına da engel olma amacını taşır. Başka bir deyimle bu koruma türü, bu konudaki nispi ret nedeni ile aynı paraleldedir. SMK'nın 6/5'inci maddesinde yazılı olduğu gibi, tanınmış markanın ayırt ediciliğinin zedelenmesi, sulandırılması ve tanınmışlığından haksız yararlanma eylemi, nispi ret nedeni olması yanında, aynı zamanda marka hakkına tecavüz oluşturur nitelikte bir eylemdir ve bu eylem SMK'nın 7/2 (c) maddesinde düzenlenmektedir. Bu ihlal halinde SMK'nın 6/5'inci maddesinde yazılı hallerde benzer şekilde tanınmış bir markanın ayırt ediciliğinin zedelenmesi, sulandırılması ve bu markanın ayırt ediciliğinden haksız yararlanılması söz konusudur.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

c) Tanınmışlık Düzeyine Ulaşmış Markanın Veya Benzerinin Başka Mal ve Hizmetler İçin Kullanılması

Buna örnek olarak, tanınmış bir parfüm markasının bir deterjan mamulünde kullanılması, çok tanınan bir uluslararası televizyon haber kanalına ait bir markanın, bir seyahat acentesi markası olarak kullanılması halleri gösterilebilir. Ayrıca toplumun her kesiminde tanınmışlığa sahip bir marka kullanılarak başka markalı bir mal için karşılaştırmalı reklam yapılması da öğretiyeye göre markanın sulandırılması yoluyla marka hakkına tecavüz etmenin başka bir yoludur. Sözgelimi toplumun her kesiminde tanınan bir deterjan markası A, piyasaya yeni giren deterjan markası B'nin televizyon reklamlarında “A kadar kaliteli, ama ondan çok daha ucuz” diye tanıtılır ise, burada hukuka aykırı bir karşılaştırmalı reklam yoluyla marka hakkına tecavüz ve haksız rekabet söz konusu olabilecektir.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

c) Tanınmışlık Düzeyine Ulaşmış Markanın Veya Benzerinin Başka Mal ve Hizmetler İçin Kullanılması

SMK md. 7/2 (c)'de deki düzenlemenin md. 6/5'deki düzenleme ile uyumlu hale getirilmiştir. Her iki hükümde de “markanın Türkiye’de ulaştığı tanınmışlık düzeyi nedeniyle markanın itibarının zarar görmesi, ayırt edici karakterinin zedelenmesi” hem bir ihlal hem de nisbi ret nedeni olarak değerlendirilmiş, ancak md. 7/2 (c), bu ihlal sonucu haksız bir yarar elde edilebilmesi hususunu da ihlal koşulu olarak düzenlemiştir. Elbette her marka değil, Türkiye’de belli bir tanınmışlık düzeyine ulaşan marka, sahibine kullanılmayı önleme hakkı verir .

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

d) Marka Hakkına Tecavüz Oluşturan Malın Ticaretini Yapmak (SMK md. 29//1 (c))

SMK'nın 7/3 (b) maddesinde işareti taşıyan malın piyasaya sürülmesi hali marka hakkı kapsamında görülerek, marka sahibinin bunu engelleyebileceği öngörülmüştür ve bu hal SMK 29/1 (a) maddesindeki gönderme nedeniyle tecavüz hali olarak kabul edilmiştir. Bununla birlikte SMK 29/1 (c) maddesinde, geniş anlamda piyasaya sürme halini de kapsayan ancak “bilmek veya bilmesi gerekme” şartını taşıyan bir tecavüz hali düzenlenmektedir. Bu hükme göre, tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak, başka bir şekilde ticaret alanına çıkarmak veya ticari amaçla elde bulundurmamak marka hakkına tecavüz olarak kabul edilmektedir.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

d) Marka Hakkına Tecavüz Oluşturan Malın Ticaretini Yapmak (SMK md. 29//1 (c))

Madde metninde, markanın taklit edildiğini “bilmek veya bilmesi gerekmektedir” koşulu bulunmaktadır. Bilmek ya da bilmesi gerekmektedir hali, TRIPS anlaşmasının 45. Maddesinden alınmıştır. Ancak TRIPS anlaşmasında bu durum, tazminat koşulu olarak düzenlenirken, KHK’da marka hakkına tecavüz için öngörülmüştür. Burada “bilmek”, markanın taklit edildiği konusunda bilgi sahibi olmayı ifade eder. “Bilebilecek durumda olmak” ise, markanın taklit edildiği konusundaki bilgiyi elde edebilecek durumda olmayı, taklit edildiğini öngörebilecek halde olmayı ifade eder. Bir kimsenin hangi hallerde markanın taklit edildiğini bilebilecek durumda olduğu somut olayın özelliklerine göre değerlendirilmelidir.

1. MARKANIN İHLALI

B. İhlalin Unsurları

d) Marka Hakkına Tecavüz Oluşturan Malın Ticaretini Yapmak (SMK md. 29//1 (c))

Bununla birlikte, TTK'nın 20. Maddesinde düzenlenen basiretli bir tacir gibi hareket etme yükümlülüğü bu konuda yol göstericidir. Buna göre bir tacir, ticari faaliyetlerini yürütürken herkesten daha çok özen ve dikkat göstermek durumundadır. Her ne kadar basiretli bir tacir gibi davranma yükümlülüğü kusur halini ispata yarayan bir hukuk kurumu değilse de taklit olgusunu bilebilecek durumda olma halinin değerlendirilmesinde dikkate alınabilecektir. Buna göre söz gelimi bir malı normal dağıtım kanallarından almayıp, seyyar satıcı veya pazarlamacılardan, üstelik rayiç fiyatlardan önemli ölçüde düşük fiyatla ve faturasız biçimde satın alarak işyerinde bulunduran bir tacir, o malın taklit olduğunu bilebilecek durumdadır. Verilen örnekte, bu kimsenin, malı fatura olarak satın alması da bazı hallerde sonuca etkili olmayacaktır. Zira malın normal dağıtım kanalları dışından temini, o malın taklit olabileceği konusunda güçlü bir göstergedir ve bir tacirin bunu düşünmesi ve daha dikkatli olması gerekir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

SMK md. 29, md. 7 ile birlikte belli koşullar altında yasaklanan veya yasaklanabilecek haksız kullanma şekillerini saymıştır. SMK md. 29/1 (a)'ya göre md. 7'nin ihlal edilmesi markanın haksız kullanılmasıdır. Md. 7/3 haksız kullanma durumlarını düzenlemektedir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

a) Haksız İşaretin Mal ve Ambalaj Üzerine Konulması

Haksız işaretin SMK md. 7/3 (a) anlamında mal ve ambalaj üzerine konulması md. 7/3 (a) (md. 29 (a))'ya göre markanın ihlali anlamına gelir. SMK md. 7/3 (a)'ya göre tanınmış marka koruması durumunda, işaretin aynı mal ve hizmet grubunda kullanılmaması halinde de bir koruma sağlanır. Mal üzerine konulmasından maksat, markanın o mal üzerine kolayca çıkmayacak ve tüketicinin satın alırken kolayca görebileceği bir yere markanın dikilmesi, yapıştırılması, işlenmesi veya kazıma, kabartma, baskı ve benzeri yollarla ürünün üzerinde yer alması demektir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

a) Haksız İşaretin Mal ve Ambalaj Üzerine Konulması

Burada önemli olan işaretin, mal ve ambalajın, ticaret hayatında kullanılmasıdır. Malların Türkiye’de ya da başka bir ülkede ticarete kullanılması, haksız kullanma teşkil etmesi açısından önemli rol oynamaz. Buna karşın işaretin mal ve ambalaj üzerinde kullanılması, ticarete kullanma amacını taşımayıp, bir araştırma enstitüsü tarafından bu amaçla gerçekleşmişse, md. 7/3 (a) anlamında marka hakkının ihlalinin oluşturmayacaktır.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

a) Haksız İşaretin Mal ve Ambalaj Üzerine Konulması

Markanın mal üzerine konulmasından başka, ambalajı üzerine konulması da SMK'nın 7. maddesi gereğince bir marka hakkına tecavüz hali sayılmaktadır. Sözgelimi çikolata parçacıklarının, yuvarlak ya da kare gibi şekillendirilmiş yaprak çikolatanın, bir çikolata firmasının kutusuna konulup ambalajlanarak müşterilere satılması durumunda, alıcılar, kutu içerisindeki çikolatanın, kutunun üzerinde yer alan marka sahibine ait olduğu izlenimine kapılabileceğinden böyle bir durumda o markayı taşıyan bir çikolata kutusu kullanılarak malın satılması durumunda, gene markanın ambalaj üzerinde kullanımını nedeniyle tecavüz hali söz konusudur. İşaretin mal ya da ambalajı üzerine ne şekilde konulduğunun önemi yoktur.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

b) Haksız İşareti Taşıyan Malın Piyasaya Sürülmesi, Piyasaya Sürülmek Üzere Stoklanması ve Tesliminin Teklif Edilmesi, Söz Konusu İşaret Altında Hizmet Sağlanması veya Sunulması

SMK md. 7/3 (b) marka sahibine haksız işareti taşıyan malın piyasaya sürülmesini, piyasaya sürülmek üzere stoklanmasını, tesliminin teklif edilmesini ve söz konusu işaret altında hizmet sağlanmasını veya sunulmasını yasaklama imkânı vermektedir. Piyasaya sürme kavramı geniş yorumlanmaktadır. Sözelimi, radyo ve televizyona ya da gazeteye ilan verilmek suretiyle ya da internet üzerinde bir web sayfasında markalı ürünün tanıtımı yapılarak, potansiyel alıcılara satış için icapta bulunulması, fuarda sergilenmesi bunlara örnek olarak gösterilebilir. Burada malın piyasaya sürülmesinin ne şekilde olduğunun bir önemi yoktur.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

b) Haksız İşareti Taşıyan Malın Piyasaya Sürülmesi, Piyasaya Sürülmek Üzere Stoklanması ve Tesliminin Teklif Edilmesi, Söz Konusu İşaret Altında Hizmet Sağlanması veya Sunulması

Piyasaya sürme, satım şeklinde olabileceği gibi kiralama veya finansal kiralama yoluyla, hatta bedelsiz dağıtılması yoluyla bile olabilir. Markanın hizmetler için kullanılması, aynı mecralarda reklam ve tanıtımının yapılması gibi hallerde de aynı durum söz konusudur. Örneğin bir oto yıkamacısının, başkasına ait tescilli bir markayı işyeri tanıtıcı levhasına yazarak, el ilanları dağıtarak, internette, radyo ve televizyonlarda o marka ile oto yıkama hizmeti verdiğini tüketicilere duyurarak reklam yapması, potansiyel müşterilerine o marka altında oto yıkama hizmeti verdiğini duyurması veya bu şekilde hizmet vermesi de aynı şekilde marka hakkına tecavüz sayılan fiillerdendir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

c) Haksız İşaret Taşıyan Malın Gümrük Bölgesine Girmesi (İthal ve Paralel İthalat)

SMK md. 7/3 (c) marka sahibine 1. fıkradaki durumların gerçekleşmesi halinde, haksız işareti sağlayan malların ithalini, ihracını yasaklama imkânı vermektedir. Yani, marka hakkına tecavüz yoluyla üretilmiş malların Türkiye dışına ihraç edilmek üzere gümrüğe sevk edilmesi ya da yurt dışından Türkiye'ye ithal için gümrüğe getirilmesi halleri de, marka hakkına tecavüz halleri arasında kabul edilmektedir. SMK'nın 29/2 (c) maddesine göre, "Markayı veya ayırt edilmeyecek derecede benzerini kullanmak suretiyle markanın taklit edildiğini bildiği veya bilmesi gerektiği halde tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri satmak, dağıtmak, başka bir şekilde ticaret alanına çıkarmak, ithal işlemine tabi tutmak, ihraç etmek, ticari amaçla elde bulundurmak veya bu ürüne dair sözleşme yapmak için öneride bulunmak" marka hakkına tecavüz halleri arasındadır.

1. MARKANIN İHLALİ

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

c) Haksız İşaret Taşıyan Malın Gümrük Bölgesine Girmesi (İthali ve Paralel İthalat)

Eski KHK'nın 61/a maddesine şöyle bir ibare eklenmişti: “İşareti taşıyan malın gümrük bölgesine girmesi, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması” marka hakkı sahibi tarafından yasaklanacak haller arasında sayılmaktadır. Görüleceği üzere, 2009 yılında 5833 sayılı yasa ile yapılan değişiklikten önce, 9. Maddenin 2 (c) bendinde “işareti taşıyan malın ithali”, 61/c maddesinde ise “tecavüz yoluyla kullanılan markayı taşıyan ürünleri ithal etmek” denilmek suretiyle sınırlı bir ihlal hali düzenlenirken, yeni metinde “ithal” sözcüğü yerine, “gümrük bölgesine yerleştirme” ibaresi ile “gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutmak” terimleri kullanılmak suretiyle bir düzenleme yapılmıştır. Bu iki terimin anlamı konusunda 556 sayılı KHK'da bir açıklama yer almadığından, bu konuda Gümrük Kanunu'na başvurulması zorunludur.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

c) Haksız İşaret Taşıyan Malın Gümrük Bölgesine Girmesi (İthalat ve Paralel İthalat)

Burada sadece ithalat ve ihracat söz konusudur, paralel ithalat veya reim ithalat söz konusu değildir. Bu hüküm, markanın transit kullanımı hakkında herhangi bir hüküm içermemektedir. Serbest bölgeler de dahil olmak üzere, taklit malların Türkiye'deki bir gümrüğe getirilmesi marka hakkına tecavüz olarak kabul edilmekle birlikte, taklit malların "transit geçiş" için Türkiye'de bir serbest bölgeye getirilmesi tartışmalı bir husustur. Ancak 5833 sayılı değişiklikten sonra 9/2 (c) ve 61/c'de yapılan değişiklikler ve Gümrük Kanunu'nun 3/15 (b) maddesi gereği transit rejimi de "gümrükçe onaylanmış bir işlem" olarak görüldüğünden, KHK md 77'de de " Marka hakkına tecavüz edilerek üretilen veya ithal edilen şeylere Türkiye sınırları içinde veya gümrük ve serbest liman veya bölge gibi olanlar dâhil, buldukları her yerde el konulması ve bunların saklanması" hali de ihtiyati tedbir uygulanabilecek haller arasında yer aldığından taklit transit mallar da marka hakkı sahibi tarafından Türkiye sınırları içerisinde transit geçişler sırasında durdurulabilecek, bu mallara el konulabilecek ve bu mallar marka hakkı sahibinin açacağı tüm davalara konu olabilecektir. SMK md. 159 ortak hükümlerde de ihtiyati tedbir düzenlenmiş, aynı hükme yer verilmiştir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

d) Haksız İşaretin Teşebbüsün İş Evrakı ve Reklâmlarında Kullanılması

SMK md. 7/3 (ç) haksız işaretin teşebbüsün iş evrakı ve reklâmlarında kullanılmasını yasaklamaktadır. Markanın, işaretin mal üzerine konularak fiziki olarak satışa sunulması şart değildir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

d) Haksız İşaretin Teşebbüsün İş Evrakı ve Reklâmlarında Kullanılması

Yargıtay'a göre "iş evrakı" teriminden, kartvizit, mektup, posta kartı, katalog, fiyat listeleri, mönü gibi yazılı kağıtlar anlaşılmalıdır. Sözgelimi markanın fatura ya da irsaliye üzerinde, sipariş makbuzunda, kartvizitte, el ilanında, broşürlerde kullanılması birer ihlal halidir. Broşür ve teknik verim raporu gibi tanıtım evrakı da iş evrakı kapsamındadır. Bu noktada dikkat edilmesi gereken husus, tanınmış markalar hariç olmak üzere, markanın kullanıldığı mal ya da hizmetin, tescil kapsamındaki mal ya da hizmetlerden olması gerekliliğidir. Aksi halde marka, tescil kapsamındaki mal ya da hizmet sınıflarından farklı mal ya da hizmetler bakımından kartvizitte, faturada, el ilanında, broşürde kullanılabilir. Doğal olarak bu gibi hallerde marka hakkına tecavüzden söz edilemeyecektir. Ayrıca markanın sadece kartvizitte kullanılması halinde Yargıtay, bu kartvizitin davalı tarafından bastırılıp bastırılmadığının, davalı tarafından bastırılmış ise üzerinde oynama yapıp yapılmadığının, davalı şirket yetkilisinin isticvap yoluyla duruşmaya çağrılarak ve gerekirse bilirkişi incelemesi yaptırılarak araştırılmasını istemektedir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

d) Haksız İşaretin Teşebbüsün İş Evrakı ve Reklâmlarında Kullanılması

Emtia markaları yönünden, malın satışı ile ilgili gazete reklamı yapılması markanın aynısı ya da benzerinin gazete ilanlarında kullanılması da SMK'nın 7/3 (ç) maddesi anlamında bir marka hakkına tecavüz eylemi olarak kabul edilmektedir. TSE garanti markasının, TSEK kalite belgesi kullanma izni olmaksızın kullanılması, bu işareti TSE logosunun mal ve hizmet tanıtım ve reklam broşürlerine konulması durumunda da TSEK'nun garanti markasına tecavüzün varlığı kabul edilir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

d) Haksız İşaretin Teşebbüsün İş Evrakı ve Reklâmlarında Kullanılması

Buna karşılık, aşağıda açıklandığı üzere, markayı taşıyan ürünleri satan bayi veya 3. Kişilerin, bir malın tamirini, bakımını yapan tamir atölyesinin, markanın itibarına zarar vermedikçe, malı kendilerinin ürettikleri yönünde bir izlenim bırakmadıkları sürece ve malın nitelikleri ile kalitesi konusunda tüketiciyi yanıltmadıkça malın reklam ve tanıtımını yapabilmeleri mümkündür. Örneğin BMW tamircisi.

Markanın karşılaştırmalı bir reklâmda kullanılması, rekabet kurallarına aykırılık oluşturmadığı sürece marka ihlali oluşturmaz .

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

e) Tescil Edilmiş Bir Markanın Domain-Name Olarak Kullanılması

SMK md 7/3 (d) şöyle bir düzenleme getirmektedir: “İşareti kullanan kişinin, işaretin kullanımına ilişkin hakkı veya meşru bir bağlantısı olmaması koşuluyla, işaretin aynı veya benzerinin internet ortamında ticari etki yaratacak biçimde, alan adı, yönlendirici kod, anahtar sözcük veya benzeri biçimlerde kullanılması” ikinci fıkra hükmü uyarınca yasaklanabilir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

e) Tescil Edilmiş Bir Markanın Domain-Name Olarak Kullanılması

İnternetin yaygınlaşmasıyla neredeyse bütün işletmeler birer web sayfası sahibi olmuşlardır ve satışlarının önemli bir kısmını internet üzerinden yapar hale gelmişlerdir. Ayrıca elektronik eşya, bilgisayar, sarf malzemeleri, giyim eşyası, kitap, dergi, film gibi ürünler için potansiyel alıcılar da satın almayı düşündükleri ürünleri önce internet üzerinde görüp inceledikten sonra satın alma kararını vermektedirler. İnternetin ticari yaşamdaki belirleyici rolü ve marka ihlallerinin sıkça internet ortamında gerçekleşmeye başlaması karşısında, bu biçimdeki ihlal hallerinin özel bir düzenlemeye kavuşturulması isabetli olmuştur.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

e) Tescil Edilmiş Bir Markanın Domain-Name Olarak Kullanılması

Maddede sayılan ön koşul yerine gelmiş ise, markayı oluşturan işaretin aynısının ya da benzerinin internet ortamında ticari etki yaratacak biçimde alan adı olarak kullanılması, yönlendirici kod olarak kullanılması veya yönlendirici kod, anahtar sözcük veya benzeri biçimde kullanılması halleri marka hakkına tecavüz olarak kabul edilmektedir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

f) İşaretin Ticaret Unvanı ya da İşletme Adı Olarak Kullanılması

SMK md. 7/3 (e)'de getirilen bir hükümdür.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

g) İşaretin Hukuka Uygun Olmayan Bir Şekilde Karşılaştırmalı Reklamlarda Kullanılması

SMK md. 7/3 (f)'de düzenlenmiştir.

1. MARKANIN İHLALI

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

h) Marka Sahibi Tarafından Lisans Yoluyla Verilmiş Hakları İzinsiz Genişletmek veya Bu Hakları Üçüncü Kişilere Devretmek (KHK md. 29/1 (ç))

SMK md. 24'e göre tescil edilmiş bir markadan doğan haklar, markanın kapsadığı mal/hizmetlerin tümü ya da bir kısmı için lisans sözleşmesine konu olabilir.

1. MARKANIN İHLALİ

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

h) Marka Sahibi Tarafından Lisans Yoluyla Verilmiş Hakları İzinsiz Genişletmek veya Bu Hakları Üçüncü Kişilere Devretmek (KHK md. 29/1 (ç))

Prensipte lisans sahibine karşı, markanın tescilinden doğan haklar, lisans sahibinin, sözleşme hükümlerini ihlal etmesi üzerine sözleşmeden doğan dava yolu ile ileri sürülebilir. SMK md. 29/1 (ç) bu hali özel bir markaya tecavüz hali olarak da kabul etmektedir ve sınırlarını genişletmiştir. Buna göre, marka sahibinin verdiği lisans ile markayı taşıyan mallar bakımından, üretim ve/veya satışını yapan, hizmetlerinde markayı kullanan kimsenin, lisans sözleşmesinin sınırlarını aşması veya başkasına devretmesi durumunda marka hakkına tecavüz söz konusudur.

1. MARKANIN İHLALİ

C. Markanın Haksız Kullanma Şekilleri

h) Marka Sahibi Tarafından Lisans Yoluyla Verilmiş Hakları İzinsiz Genişletmek veya Bu Hakları Üçüncü Kişilere Devretmek (KHK md. 29/1 (ç))

SMK md. 24/3'e göre lisans alan, lisans sözleşmesinde aksi belirtilmediği sürece lisanstan kaynaklanan hakları üçüncü kişiye devredemez, alt lisans sözleşmesi yapamaz. Bu hükmün ihlali, SMK md. 29 (ç)'ye göre marka hakkının ihlali oluşturur. Bu hüküm anlamında marka hakkının ihlali, marka sahibinin izninin olmamasına rağmen, hakların aşılması veya devri durumunda söz konusudur.